

İSTANBUL TİCARET ODASI

**BANYO BATARYALARI
SEKTÖR
ARAŞTIRMASI**

**DIŞ TİCARET ŞUBESİ
ARAŞTIRMA SERVİSİ**

**Hazırlayan :
ŞABAN ORUÇ**

NİSAN 2005

İÇİNDEKİLER

<u>Konu</u>	<u>Sayfa</u>
Banyo Bataryaları Sektörü Araştırması	2
I- Ürünün Tanım ve Kapsamı	2
II- Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu	3
III- Türkiye’de Banyo Bataryalarının Tarihçesi	3
IV-Banyo Bataryaları Sektörünün Türkiye’deki Durumu	4
V- Banyo Bataryalarının Türkiye’deki Üretimi	5
Tablo I – Yıllar İtibariyle Üretim Değerleri	5
Tablo II- Banyo Bataryaları Sektörü İtibariyle Üretimi	6
VI- Sektör ve İstihdam	7
VII- Sektörün Diğer Sektörlerle İlişkisi	7
VIII- Sektörün Dış Ticareti	8
Tablo III- Banyo Bataryaları İthalat ve İhracatımız	8
Tablo IV- Banyo Bataryalarının Dış Ticaret Seyri	9
IX- Sektörün Sorunları ve Çözüm Önerileri	10
A) Sorunlar	10
B) Çözüm Önerileri	10
X- Sektörün Değerlendirmesi	12
XI- Sonuç	13
Yararlanılan kaynaklar	13

BANYO BATARYALARI SEKTÖRÜ ARAŞTIRMASI

I- ÜRÜNÜN TANIMI VE KAPSAMI

Banyo bataryaları sıhhi tesisat ürünleri kapsamında yer alan genellikle banyo ve mutfaklarda kullanılan hijyenik yönüyle de öne çıkan metalik su açma kapama üniteleridir. Soğuk ve sıcak su tesisatlarında nihai aygıt olarak kullanılan bataryaların birçok çeşidi bulunmaktadır. Yalnızca soğuk veya sıcak su bataryaları olduğu gibi soğuk ve sıcak suyu birlikte ve ihtiyaca göre ayarlayan bataryalar mevcuttur.

II-GÜMRÜK TARİFE İSTATİSTİK POZİSYONU (G.T.İ.P):

8481.80.19.00.11 Banyo bataryaları (Musluklar)

III- TÜRKİYE'DE BANYO BATARYALARININ TARİHÇESİ:

Anadolu Selçuklularının Anadolu'da yaptırdıkları çeşme, hamam, şadırvan gibi su kullanım tesislerine kaynaklardan su getirildiği bilinmektedir. Bu tesislerde, özellikle çeşmelerde su doğrudan yalağa dökülmeden önce bazen bir taş oluktan veya ağaçtan oyulmuş bir çörtenden, bazen de madeni bir borudan yalağa akardı. Musluğun öncüsü olarak kabul edilen ve çeşmelerde suyun aktığı yerlere takılan bu madeni borulara daha sonraları "lüle" adı verilmiştir. Osmanlı çeşme mimarisinde çok kullanılan ve aynı zamanda bir "su ölçme birimi" olan lüle, Selçuklular zamanında da kullanılmıştır. Anadolu Selçukluları'ndan günümüze kadar gelebilen çeşme yok denecek kadar azdır ve bu çeşmelerden lülesi orijinal olanların sayısı enderdir.

Topkapı Sarayı'nda günümüze kadar gelebilen tarihi lüle ve musluklar arasında en eski olanı "Hırka-i Saadet Dairesi"nin Revan ve Bağdat Köşklerine bakan ve "Arzhane" denilen cephesindeki bronz lülesidir.

Cumhuriyet Dönemi'nin ilk yıllarında Osmanlı sanatının son devrine ait olan yeni klasik üslupta geliştirilmiş motifli muslukların ve çift musluk şeklinde olan bataryaların üretimine devam edilmiştir. 1950'li yıllardan itibaren atölyelere elektriğin girmeye başlaması ile yeni teknikler geliştirilmiştir. Bu yıllarda musluk gövdesinde sızdırmazlık için cam suyu kullanılıyor, dökümden kaynaklanan hatalar lehim ile dolduruluyordu. Ürünün temizliği açısından musluklara tesviye ve polisaj işlemleri uygulanmaya ve krom kaplanmaya başlanmıştır. Musluk üretimi sanayinin başlaması ile ithal ürünlere ihtiyaç duyulmayacak kalite ve miktarda üretim gerçekleştirilmiştir.

1980'li yılların başında iki el ile sıcak-soğuk suyun karışımını sağlayan bataryaların yanı sıra tek el hareketi ile sıcak-soğuk suyun karışımının ve musluğun açılıp kapatılmasını sağlayan küresel ve seramik diskli salmastra gruplu mix seriler devreye girmiştir.

IV- BANYO BATARYALARI SEKTÖRÜNÜN TÜRKİYE'DEKİ DURUMU

Banyo bataryaları sektörü son yıllarda Türkiye'de en hızlı gelişme gösteren sektörlerden birisi olmuştur.

Günümüzde dünya üzerinde su kaynaklarındaki hissedilir seviyedeki azalmalar, gelecekte içme suyu temini kaygısını öne çıkarmaktadır. Yılda kişi başına 10.000 metre küp su düşen ülkeler su zengini sayılmaktadır. Ülkemizde ise bu rakam 2.650 metre küptür. Suyun ülkemizdeki dağılımına baktığımızda nüfusun yoğun olduğu bölgelerdeki su kaynaklarının, nüfusun az olduğu bölgelerdeki kaynaklardan daha az olduğu görülmektedir.

Bu gerçekler göz önüne alınarak, gelecekte daha büyük sıkıntılar yaşamamak için ulusal su politikasının gerekliliği vurgulanmakta ve söz konusu politikanın uygulanmasında devletin olduğu kadar tüm vatandaşların da üzerine düşen görevleri bilinçli bir şekilde yerine getirmesi gereğine değinilmektedir. İnsanoğlunun yaşamının her safhasında yaşam kalitesinin yüksek tutulması için yaşamsal kaynağımız olan suyun tasarrufunu sağlayan üstün teknoloji ürünleri ile beraber su tasarrufu

sağlayan ürünler konusunda, başta tüm kamu kurum ve kuruluşların olmak üzere tüm özel sektörün ilgili kuruluşlarına ve bireylere, görevler düşmektedir.

Su bataryalarında su tasarrufu amacıyla üretilen ürünler sayesinde % 50 oranında su tasarrufu sağlamak mümkün olmaktadır. Üç dakikalık kullanımda 12 litrelik su tasarrufu ve günde 10 kullanımda 120 litre su tasarrufu sağlanabilmekte, örneğin 100 odalı bir otelde günlük 12 ton, ayda 360 ton su tasarrufu sağlanmaktadır.

Fotoselli su lavabo bataryası; su akışının elin uzatılıp çekilmesi suretiyle kontrol edilebilmesi sayesinde % 50- 60 oranında ekonomik kullanım sağlamaktadır.

Zaman ayarlı batarya ise, kumandasına basılarak önceden ayarlanabilecek bir sürede su akışı sağlamaktadır. Zaman ayarlı batarya sayesinde özellikle suyun açık unutulduğu toplu kullanım alanlarında önemli ölçüde su tasarrufu sağlamaktadır.

8481.80.19.00.11 gümrük tarife istatistik pozisyonlu (G.T.İ.P.) “musluklar” için 11/01/2003 tarihli ve 24990 sayılı Resmi gazetede yayımlanan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemlerine ilişkin 2003/2 sayılı Tebliğ ile başlatılan korunma önlemleri soruşturması Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yürütülen standart belirleme çalışmaları tamamlanmış ve bu çalışmaların sonucunda ise, yukarıda belirtilen amaçlarla kullanılmak için üretilen banyo bataryalarının, TS EN 200, TS EN 816 ve TS EN 817 standartlarında üretilmesi ve bu standartlara uygun olmayan malların satışına izin verilmesine müsaade edilmemesi ve caydırıcı önlemler alınmak üzere çalışmalar başlatılmasına karar verilmiştir.

V- BANYO BATARYALARI ÜRETİMİ

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün belli başlı firmaların üretimini esas aldığı imalat sanayi verilerine göre üretim rakamları aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo I

YILLAR İTİBARIYLA ÜRETİM DEĞERLERİ

YILI	Üretim Değeri(Milyon TL)
2000	31.958.654
2001	34.785.809
2002	72.830.756
2003	82.974.597
2004	86.490.874

Kaynak: DİE İmalat Sanayi Verileri (Nisan 2005)

2000 yılına kadar 31.958.657 Milyon TL tutarındaki üretim yıllık % 8 artış ile 2001 yılında 34.785.809 Milyon TL seviyesine tırmanmıştır. 2002 yılında ise büyük bir sıçrama ile üretim % 47 oranında artış kaydetmiştir. 2003 yılında % 13 artış ile üretim 82.874.597 Milyon TL'ye yükselmiştir. 2004 yılında ise üretim % 4 oranında artışına devam etmiştir.

Tablo: II

**BANYO BATARYALARI SEKTÖRÜ ÜÇ AYLIK DÖNEMLER İTİBARIYLA
ÜRETİMİ (MİLYON TL)**

YILI	I. DÖNEM	II. DÖNEM	III. DÖNEM	IV. DÖNEM
2000	5.936.448	7.494.016	8.762.476	9.765.714
2001	7.913.212	9.586.626	9.188.714	8.097.257
2002	10.984.839	15.246.131	20.779.057	25.820.729
2003	18.243.926	21.143.423	22.645.295	20.941.953
2004	21.359.557	22.826.245	21.478.880	20.826.192

Kaynak: DİE İmalat Sanayi Verileri(Nisan 2005)

Dönemler itibariyle üretim rakamları incelendiğinde 2000 yılın I. Döneminden itibaren düzenli bir artışın olduğu gözlenmektedir. 2003 yılında üçüncü ve dördüncü dönemler kıyaslandığında üretim artışında bir gerileme söz konusu olmaktadır.

VI. SEKTÖR VE İSTİHDAM

İstanbul'da kayıtlı 60 sanayici firma 3.000 kişiye yakın bir işgücünü istihdam etmektedir. Bunun yanı sıra, İstanbul Muslukçular Pirinç Eşya İmalatçılar Odası'na kayıtlı 750 ile firma da yaklaşık 25.000 kişiye iş olanağı sağlamaktadır. Tüm firmaların tam kapasite ile üretime geçtiğinde istihdam rakamının 100.000 kişiyi aşacağı hesaplanmaktadır.

Tedarikçi firmaların istihdam ettiği işgücü ile birlikte toplam rakamın 4 katına kadar çıkabileceği varsayılmaktadır.

Rakamlara göz atıldığında hiç de azımsanmayacak bir istihdam rakamı ile karşı karşıya kalmaktayız. Sektörün sağlıklı bir şekilde faaliyetini sürdürmesi halinde işsizlikle mücadelede bu sektörün önemli bir katkısı olacaktır.

VII- SEKTÖRÜN DİĞER SEKTÖRLERLE İLİŞKİSİ

Sektörün yan ürünlerini sağlayan sektörlerle birbirine bağımlı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Banyo bataryalarının suyla temas eden gövde, çıkış ucu, nipel ve benzeri metal parçaları, kartuş giriş hortumu, conta o-ring'ler ve kullanılan yağlar birer tamamlayıcı malzeme olup başka sektörlerden temin edilmektedir.

VIII -SEKTÖRÜN DIŞ TİCARETİ

Banyo bataryaları sektörü kapsamındaki sıhhi tesisat muslukları ve bu bataryalarla ilgili aksam ve parçaların dış ticareti sürekli bir artış eğilimi göstermektedir.

İhracat yaptığımız başlıca ülkeler İngiltere, KKTC, Türkmenistan , Almanya Avustralya, İsrail, Kazakistan, Mısır,Rusya Federasyonu, ve Azerbaycan'dır.

İthalat yaptığımız başlıca ülkelere gelince; Çin, Almanya, Fransa, İran, İsrail, İtalya, İspanya başta gelen ülkelerdir.

Tablo: III

TÜRKİYE’NİN BANYO BATARYALARI İHRACATI VE İTHALATI

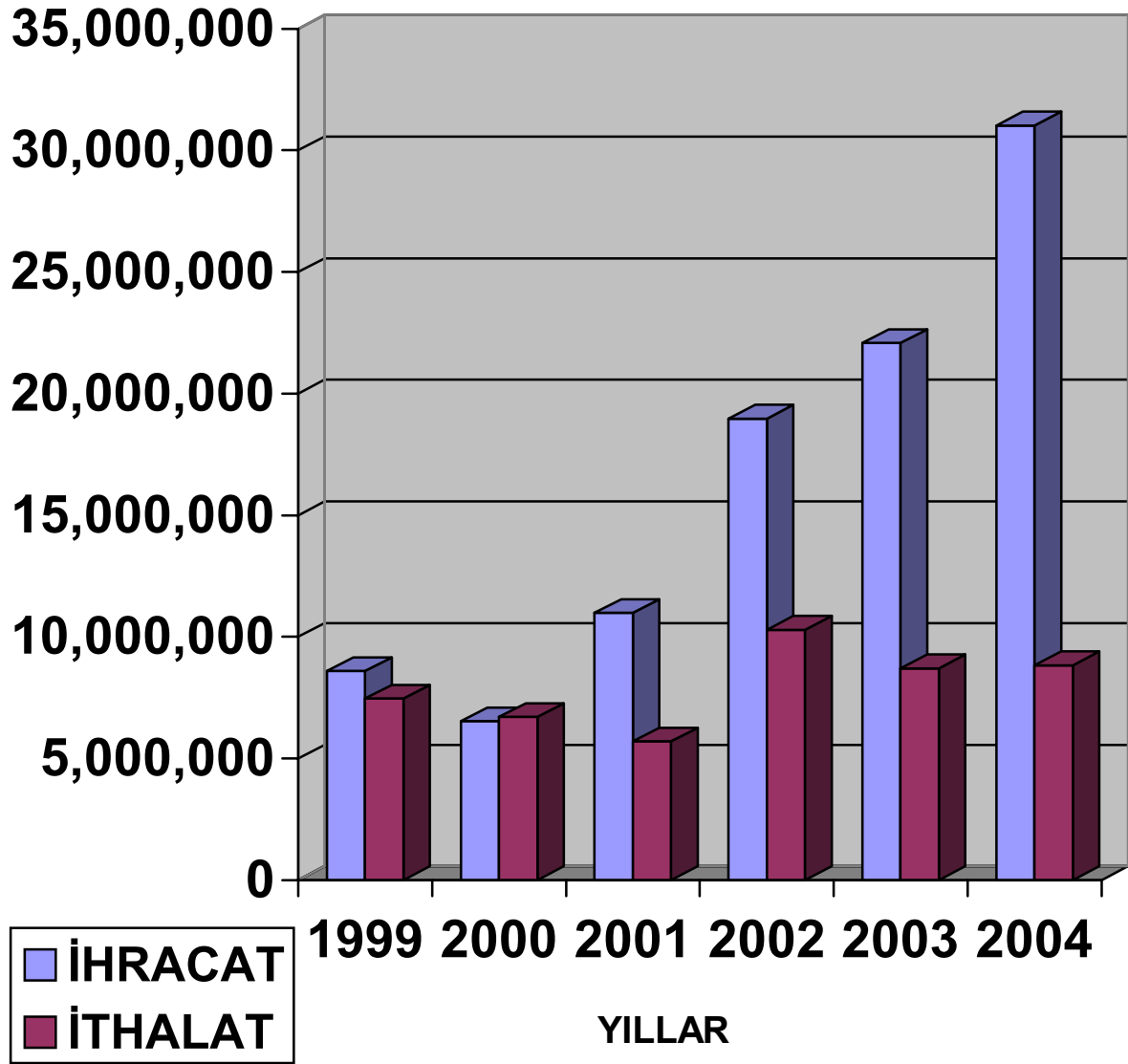
YILLAR	İTHALAT (\$)	İHRACAT(\$)	Dış Tic. Hacmi	Denge
1999	7.459.977	8.593.477	15.853.454	933.500
2000	6.708.688	6.534.952	13.243.640	-173.736
2001	5.696.951	10.979.567	16.676.518	5.282.616
2002	10.293.002	17.974.879	28.267.881	7.681.877
2003	8.709.626	22.085.420	30.795.046	13.375.794
2004	8.832.647	31.017.853	39.850.500	22.185.206

KAYNAK: D.İ.E

1999 ve 2000 yıllarında ithalat ihracat rakamları birbirine çok yakın iken 2001 yılından itibaren belirgin bir ihracat artışı gözlenmektedir.

Tablo : IV

SEKTÖRÜN DIŞ TİCARET SEYRİ (ABD DOLARI)

IX -SEKTÖRÜN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

A)- Sorunlar :

Sektörün uzmanlarına göre, en büyük sorun, kalitesiz ve hijyene uygun olmayan ve standartlara uymayan ürünlerin sektörün gerçek temsilcilerinin ürünlerine karşı sağladığı haksız rekabet ortamıdır. TS EN 200, TS EN 816 ve TS EN 817 standartlarına uygun olmayan malların satışına müsaade edilmemesi ve caydırıcı önlemler alınmak üzere çalışmalar başlatılmış ise de bu konuda henüz tam olarak sonuç alınmadığı kanısı mevcuttur. Söz konusu standartlar dışında üretilen malların bu standartlarda üretilen ürünlerden daha ucuza fiyatlandırılmadığı da gözlenmektedir.

Sektördeki firmaların en büyük problemleri ise ; Çin Halk Cumhuriyeti'nden Türk firmalarının maliyetinin altında bir fiyatla söz konusu malların ithalatının gerçekleştirilmesidir. Normalde kilo hesabı ile su bataryalarının 1 kilogramı ortalama olarak 10 ABD Doları bir bedelle satılmaktadır. Bunun altındaki fiyatların ithalatında ve ticaretinde mutlaka standartlara aykırı bir davranışın varlığına işaret edilmektedir.

B)- Çözüm Önerileri:

- Banyo bataryalarının kontrolsüz ithalatında tedbir alınması ,
- İhtisas Gümrüğünün kurulması ve bu gümrüğe sektörden seçilmiş profesyonel elemanların verilmesinin yanı sıra bu mamullerin ithalatında Gümrükler, TSE ve sektör temsilcilerinin ortak çalışmalarının sağlanması,
- Serbest Bölgelerde de bu tür bir ortak çalışmanın yürütülmesi ve malların giriş ve çıkışlarında kurumların koordineli çalışması,
- Her ne şart altında olursa olsun TS EN 200, TS EN 816 ve TS EN 817 standartlarına uymayan mamul, aksam ve parçaların ithalatının önlenmesi,

- İthalatta test amacıyla alınan parti örneklerinin, söz konusu malı gerçekten temsil edip etmediği dikkat edilmesi,
- Sağlığa uygun olmayan zamak, demir, alüminyum metalden yapılan veya parçaları plastik ham maddeden imal edilen mallara müsaade edilmemesi,
- Aksamlar gümrükten şartlı çekilmeli ve montaj yapıldıktan sonra mamulün TSE ilgili Bölge Müdürlüğü'nün kontrolüne tabi tutulması şartına bağlı olmalıdır,
- İnsan sağlığını korumaya yönelik olarak Avrupa Birliği'ne Uyum Yasaları çerçevesinde standart - yönetmeliklerin uygulanması,
- TSE İstanbul Bölge Müdürlüğü'nün bahsedilen testleri yapma yönünden Avrupa'nın sayılı laboratuvarlarından biri olup, en son teknoloji ve ekipmana sahip olması sebebiyle hangi gümrük kapısına gelirse gelsin, testlerin burada yapılmasının sağlanması,
- Türkiye'de iç pazarda sunulan tüm banyo bataryalarının TS EN 200, TS EN 816 ve TS EN 817'ye uygun olmayanlar için kanuni işlem yapılması ve bu mamullerin satışının önlenmesi,
- Bütün gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, Türkiye'de de ithal ürünlerin üzerinde menşe ülkenin isminin belirtilmesi,
- 4077 Sayılı Tüketiciyi Koruma kanununun 31. maddesine göre Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca yayımlanan “ Garanti Belgesi Uygulama Esaslarına Dair Yönetmelik” ile “Tanıtma ve Kullanma Kılavuzu Uygulama Esaslarına Dair Yönetmelik” hükümlerinin eksiksiz uygulanması ve ürünlerin garanti belgesi/tanıtma – kullanma kılavuzları ile birlikte satılmalarının sağlanması başlıca önlemler arasında sayılabilmektedir.

X- SEKTÖRÜN DEĞERLENDİRİLMESİ

Banyo bataryalarının tüketimi ülkemizde günden güne artmaktadır. Artıştaki en büyük etken Türkiye'deki genç nüfusun fazla olmasıdır.

Sektörün uzmanlarına göre yurdumuzda kaliteli ve sağlıklı ürünler konusunda bilinçlenme düzeyi arttıkça kaliteli ve sağlıklı banyo bataryalarına olan talebin artacağı yönünde tahminler bulunmaktadır.

Ülkemizde banyo bataryalarının iç piyasadaki satışı bir yandan artış göstermekte iken, diğer yandan ihracat 4 yılda üç katına çıkmıştır.

Ülkemizde ithal banyo bataryalarının belirli bir müşteri kitlesi bulunmaktadır ki bu kitlenin tüketim alışkanlığına paralel olarak ithalat 4 yılda yatay bir seyir izleyerek artış veya azalış yönünde herhangi ciddi bir değişim göstermemiştir.

Günümüzde tüketici davranış ve tercihleri çeşitli etkiler sonucu karmaşık neden - sonuç ilişkileri ile belirlenmektedir. Bilgilendirme ve bilinç düzeyi gelişen tüketiciler, seçtikleri mal ve hizmetlerde ödediklerinin karşılığında çok boyutluluk aramaktadır. Tercihlerde artık sadece fiyat, fonksiyon, kullanılabilirlik, vb. nitelikler kendi başına belirleyici olmamaktadır.

Banyo bataryaları sektörü üreticilerinin başarısı çok yönlü tüketici isteklerine getirdiği tatmine bağlıdır. Ambalaj, renk, görünüm, estetik yaklaşım burada etkileyici bir araçtır. Günümüzde çağdaş üretim firmaları ürünlerin daha cazip ve alımlı olabilmesi ve tüketimde tercih edilmesi için hangi malzemelerin, görünümün, kalitenin en iyi tatmini sağladığı konusunda sürekli bir şekilde araştırmalar yapmaktadır.

XI- SONUÇ

Türkiye'de günümüzde genel anlamda sıhhi tesisat ve özellikle banyo bataryaları konusunda da üretimin her aşamasında kalite bakımından uluslararası standartlar ile uyum içindedir.

Ürünlerin hijyenik oluşu herhangi bir tereddüde yer vermeyecek seviyede olup, sonuçlanmış herhangi bir şikayet konusu bulunmamaktadır.

Türkiye'de banyo bataryaları tüketim alışkanlığı gelişmiş Avrupa ülkeleri ile karşılaştırıldığında günümüzde her ne kadar gerilerde kalmakta ise de bu ürünlere olan talep hızla artmaktadır. Bu potansiyel de yerli ve yabancı yatırımcıların iştahını kabartmaktadır.

Üretimin her aşamasında ana gövde, aksam ve yedek parçaları da dahil, her alanda teknolojisi ve kalitesi bakımından en çağdaş ve modern teknikler kullanılmaktadır.

Banyo bataryaları sektörü, içinde yer aldığı sıhhi tesisat ana sektörü kapsamında Türkiye'nin geleceği parlak ve karlı olan iş alanlarından birisi olarak değerlendirilebilmektedir.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Elginkan Vakfı ve Elginkan Holding yayınları
- Devlet İstatistik Enstitüsü Verileri
- Yerel Firma Verileri
- Resmi Gazete
- İnternet Verileri